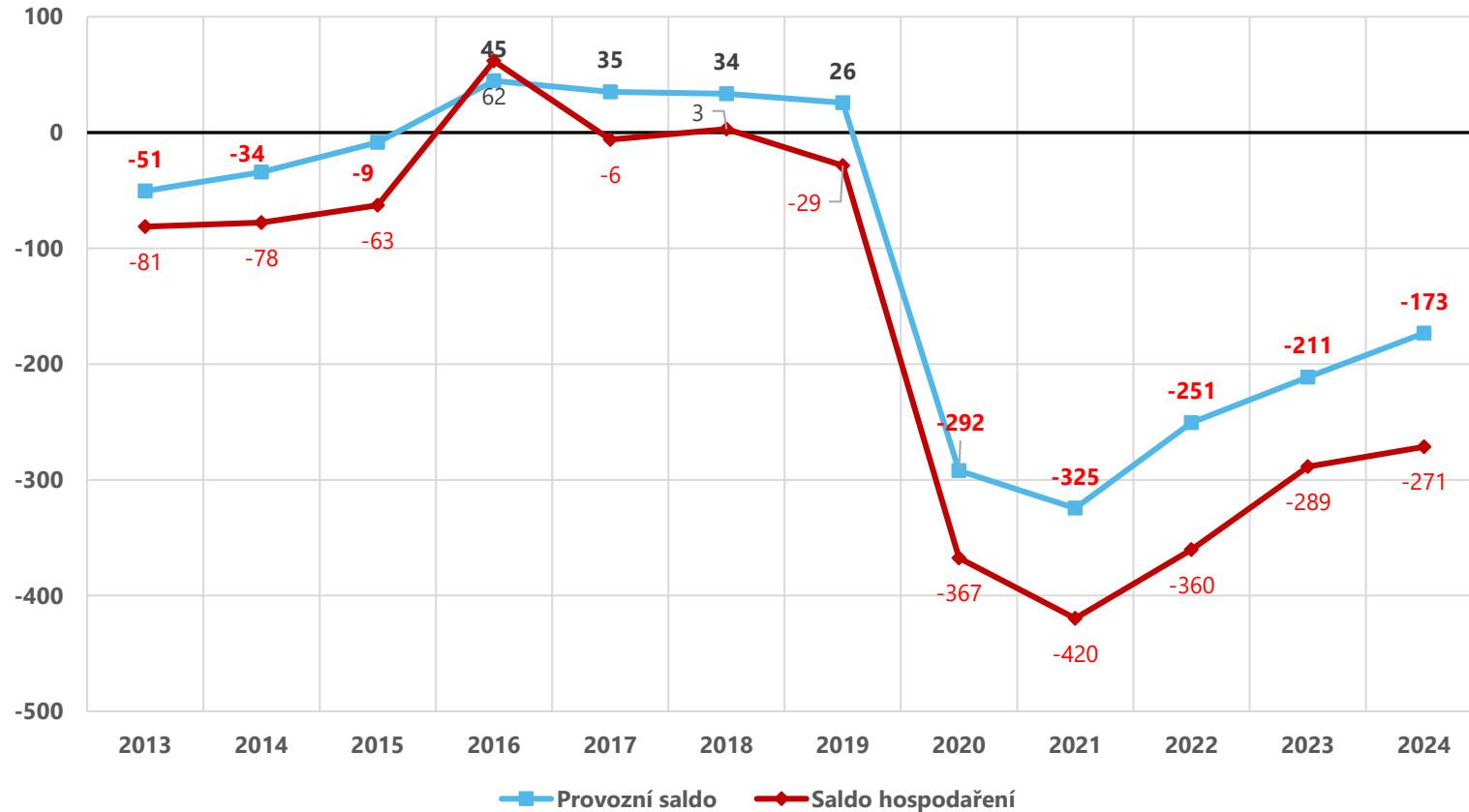

Financování a hospodaření ÚSC

Návrh změny financování v regionálním školství (nepedagogická práce a ostatní neinvestiční výdaje)

Hospodaření státu je nadále ve vysokém schodku, ale postupně se zlepšuje

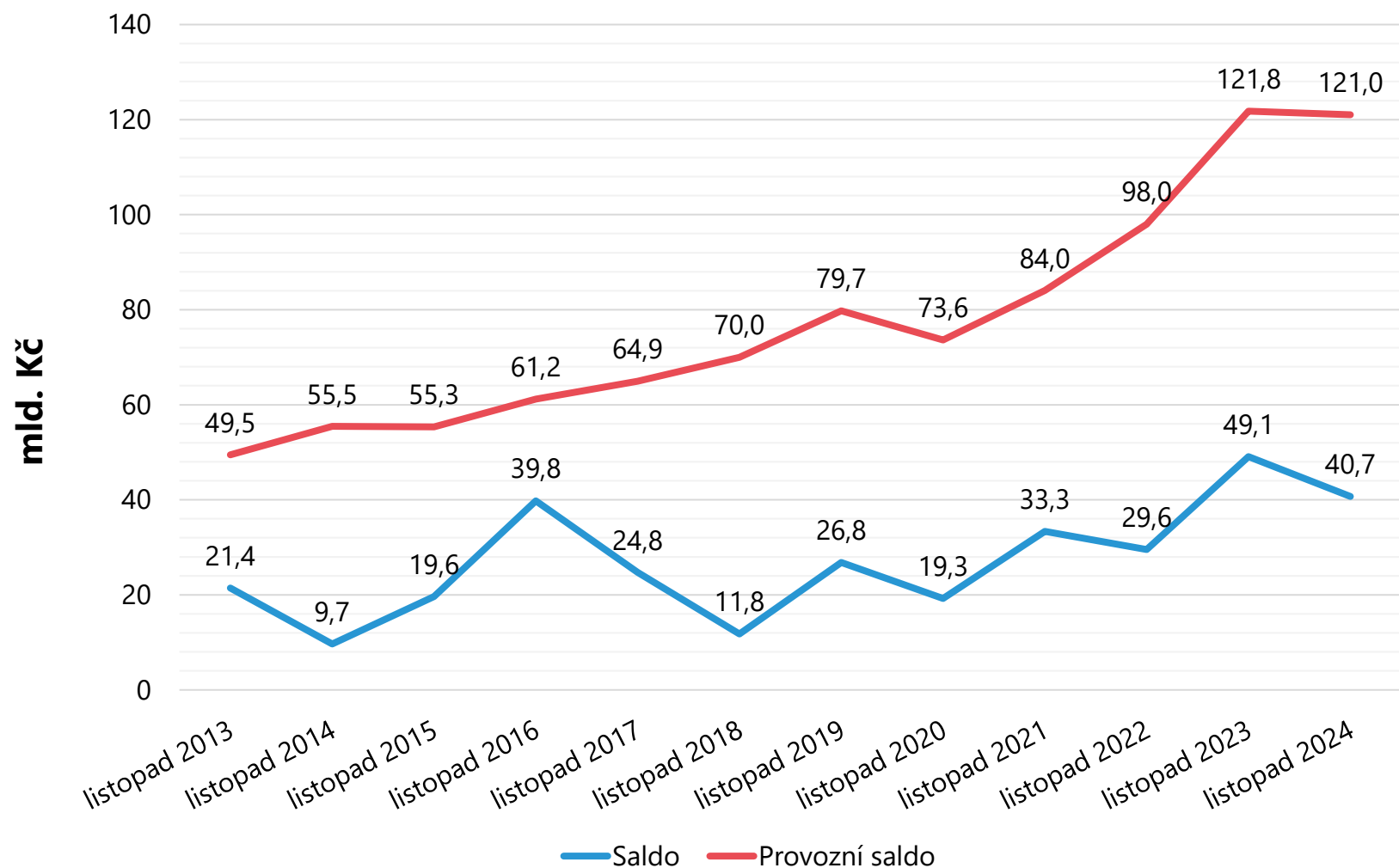

Zdroj: IISSP, výpočty MF

- stát si v dlouhodobě „nevydělá“ ani na pokrytí běžných výdajů
- v roce **2024** dosáhl schodek veřejných financí **2,8 % HDP**
- saldo **hospodaření státu** i jeho provozní saldo **se meziročně mírně zlepšilo**
  - saldo: + 18 mld. Kč
  - provozní saldo: + 38 mld. Kč
- v roce **2025** by mělo dojít k další konsolidaci veřejných financí a snížení deficitu **na 2,3 % HDP**

Hospodaření obcí v listopadu naznačuje opětovné dosažení výrazného přebytku hospodaření

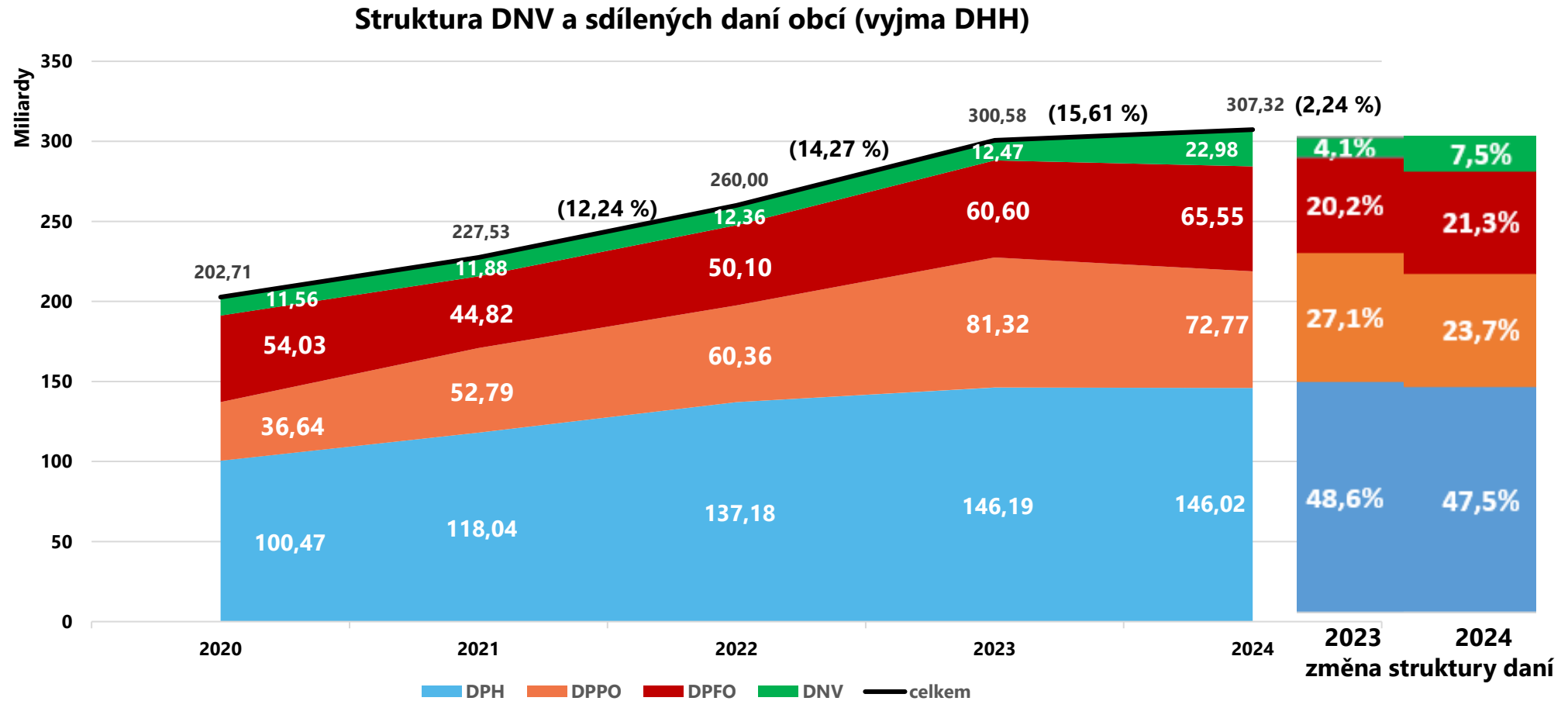

Zdroj: IISSP, výpočty MF

- listopadové výsledky naznačují **stagnaci provozního salda** a dosažení **druhého nejvyššího přebytku** za posledních 12 let
- snížení loňského rekordního přebytku se očekává zejména z důvodu realizace vyššího objemu investic
- u **obcí (mimo Prahu)** očekáváme přebytek kolem **15 mld. Kč**
- u **Prahy** očekáváme přebytek mezi **22 – 25 mld. Kč**

Změny v sazbách DNV mírně posílily význam výlučných daní obcí

Zdroj: GFR, výpočty MF

Výběr daní byl v roce 2024 mírně pod úrovní predikce

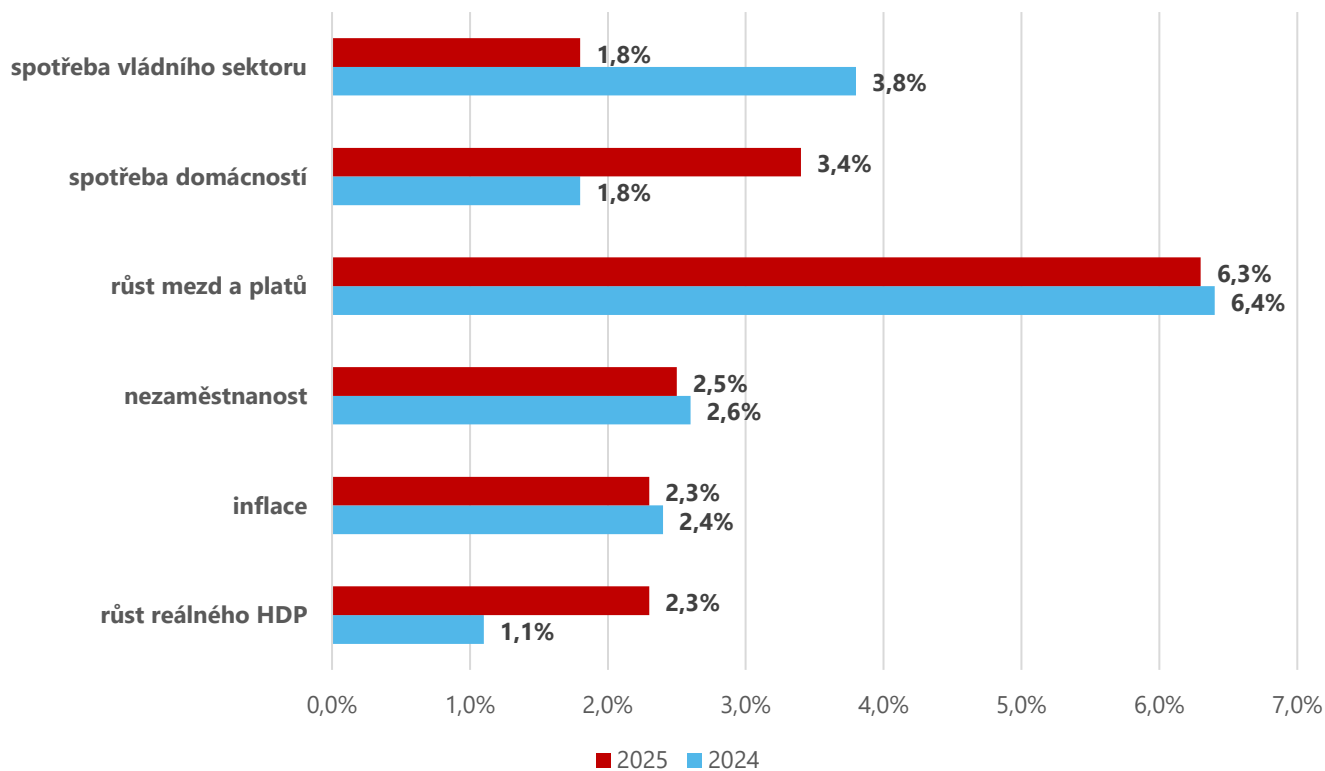
OBCE (mld. Kč) vč. Prahy	Predikce vs. daně převedené obcím v roce 2024						
	2023	predikce	GFŘ (skutečnost)	2024 vůči predikci		vůči 2023	
				%	absolutně	%	absolutně
DPH	146,6	147,3	146,0	-0,9%	-1,3	-0,4%	-0,6
DPPO (sdílená část)	80,9	74,2	72,8	-1,9%	-1,4	-10,0%	-8,1
DPFO celkem	63,5	68,4	68,6	0,3%	0,2	8,0%	5,1
DPFO-zvl.sazba	11,3	10,8	11,7	8,8%	0,9	3,9%	0,4
DPFO- placená poplatníky (z přiznání)	3,9	3,8	3,8	-0,6%	-0,0	-3,1%	-0,1
DPFO-placená plátcí celkem	48,3	53,8	53,1	-1,3%	-0,7	9,9%	4,8
DNV	12,5	22,7	23,0	1,2%	0,3	83,8%	10,5
DHH (sdílená část)	2,1	3,3	3,2	-3,0%	-0,1	50,1%	1,1
CELKEM	305,6	315,9	313,5	-0,7%	-2,3	2,6%	7,9

- **DPH:** nižší růst výdajů domácností na spotřebu (predikce očekávala růst 6,4 %; odhaduje se 5,0 %)
- **DPPO:** meziroční pokles ve vybraných sektorech; nižší vyrovnání daně za zdaňovací období 2023 splatné v roce 2024 a následně nižší výše záloh ve druhém pololetí roku 2024
- **DPFO:** predikce byla naplněna (vlivem převodů na konci roku je celostátní inkaso vyšší než prostředky převedené obcím)

Rok 2025 bude z hlediska sdílených daní mírně pozitivní

Makroekonomické indikátory (leden 2025)

- **pokles podílu obcí** z 24,92 % (2024) na 24,16 % (2025)
- **DPPO** po silném, byť očekávaném poklesu v roce 2024 by měla mírně růst; nedostatek zaměstnanců nadále brzdí růst produkce
- tahounem bude **DPFO – závislá činnost** (růst reálných mezd kolem 4 % a nízká nezaměstnanost)
- **DPH** si bude udržovat mírný růst díky oživení spotřeby domácností

Predikce daňových příjmů obcí naznačuje mírný růst daní letos i v příštích letech

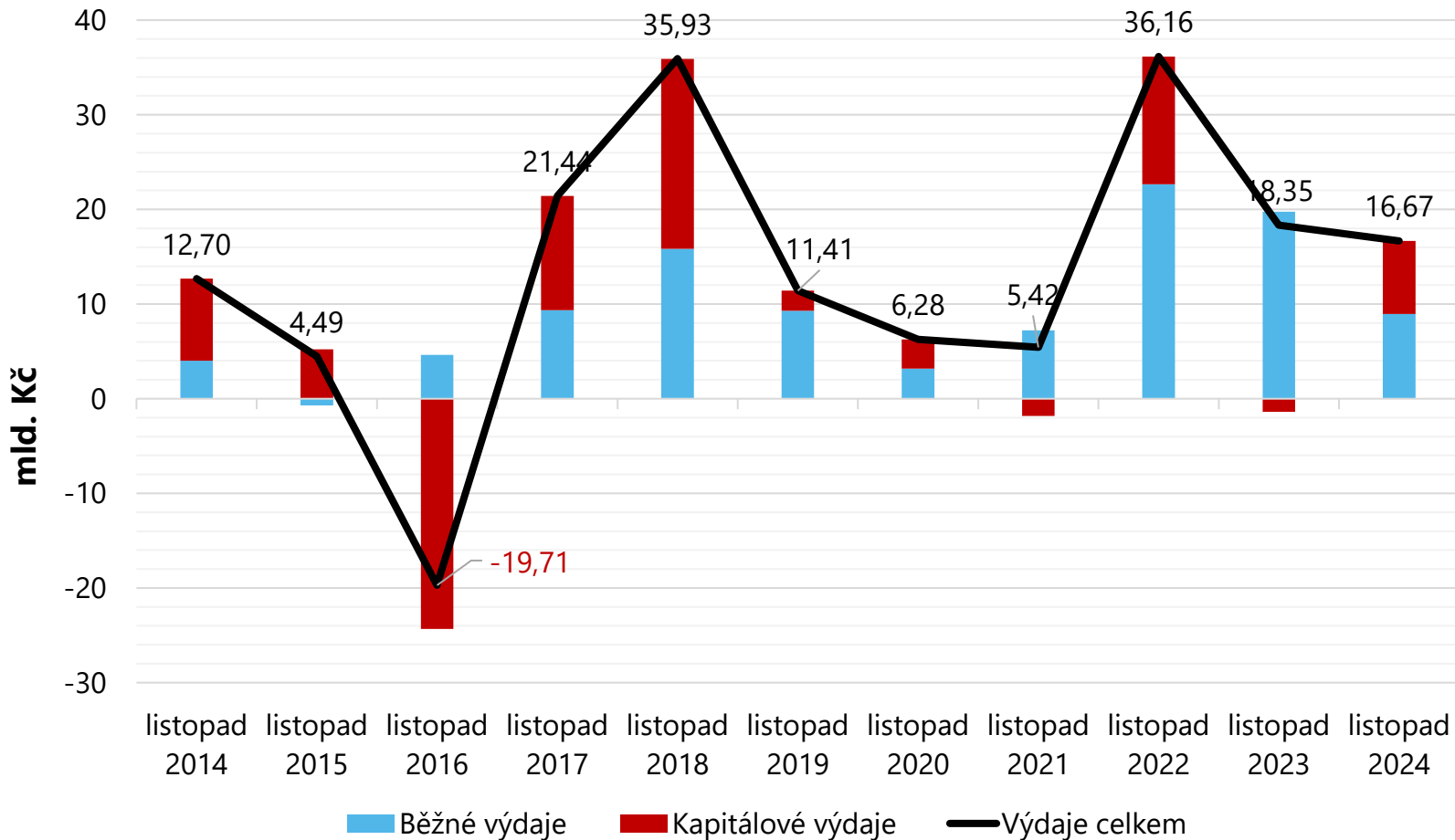
(poslední dostupná predikce použita pro SR 2025 - aktualizace predikce duben 2025)

OBCE (mld. Kč) vč. Prahy	predikce 2025			predikce 2026			predikce 2027		
	2025	2025-24	2025/24	2026	2026-25	2026/25	2027	2027-26	2027/26
DPH	150,6	3,3	2,2%	157,1	6,5	4,3%	162,4	5,3	3,4%
DPPO (sdílená část)	76,7	2,5	3,4%	77,1	0,4	0,5%	78,9	1,8	2,3%
DPFO celkem	71,8	3,4	5,0%	74,8	3,0	4,2%	78,6	3,8	5,1%
DPFO-zvl.sazba	9,7	-1,1	-10,2%	8,8	-0,9	-9,3%	8,5	-0,3	-3,4%
DPFO- placená poplatníky (z příznání)	4,6	0,8	21,1%	4,8	0,2	4,3%	4,9	0,1	2,1%
DPFO-placená plátcí celkem	57,5	3,7	6,9%	61,2	3,7	6,4%	65,2	4,0	6,5%
DNV	22,8	0,1	0,4%	23,1	0,3	1,3%	23,3	0,2	0,9%
DHH (sdílená část)	3,8	0,6	16,9%	4,1	0,3	7,9%	3,7	-0,5	-11,0%
CELKEM	325,7	9,2	3,1%	336,2	9,9	3,2%	346,85	10,9	3,2%

Pozn.: z důvodu změny podílů obcí a krajů na RUD je nutné hodnotit plnění mezi roky 2024/2023 na daňových příjmech celkem, tj. zejména včetně **daně z nemovitých věcí**

Výdaje obcí (bez Prahy) se zvýšily, překračují tempo růstu příjmů

- **meziroční růst byl způsoben navýšením běžných výdajů o 4,3 %, tj. o 9 mld. Kč** (nákup služeb, ostatní nákupy a platy a výdaje na ostatní platby za provedenou práci)
- **navýšení investic o 9,8 %, tj. o 7,7 mld. Kč** (výdaje na nákup majetkových podílů)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

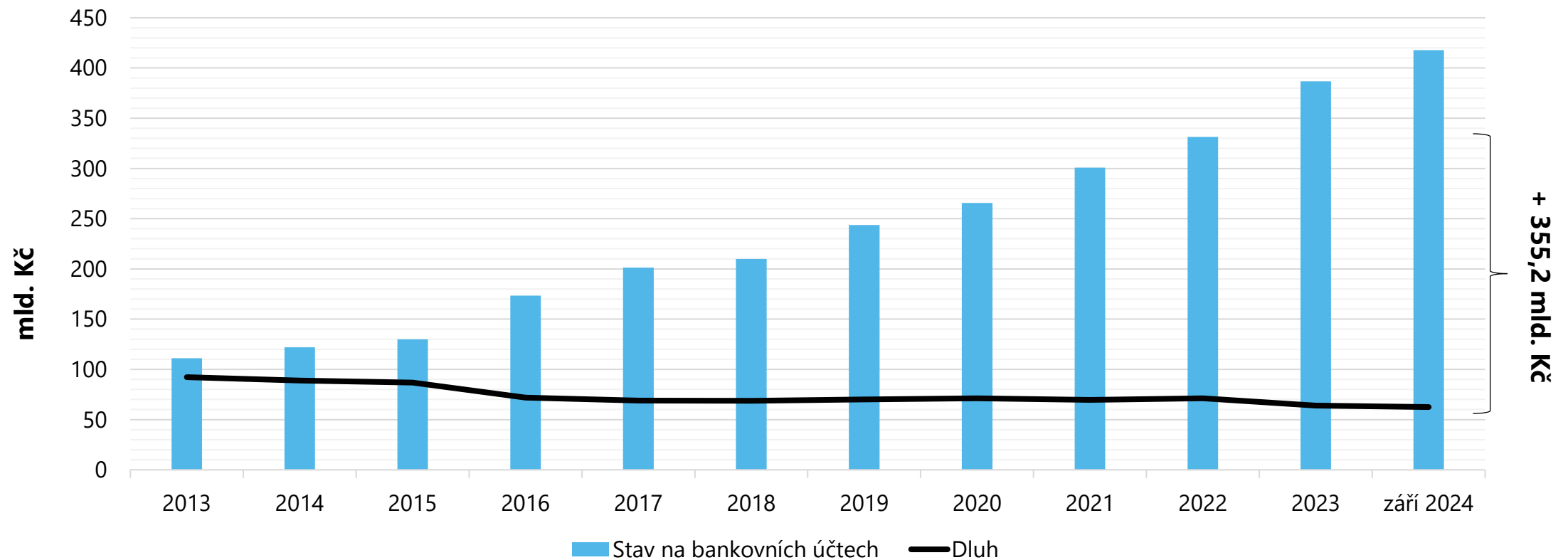

Nadále pokračuje trend snižování dluhu obcí a zvyšování úspor

- **zůstatky** se během 10 let více než **ztrojnásobily**
- **152 mld. Kč** (36 %) drží Praha
- zůstatky převyšují dluh o **355 mld. Kč**

+ 30,9 mld., tj. 8 %

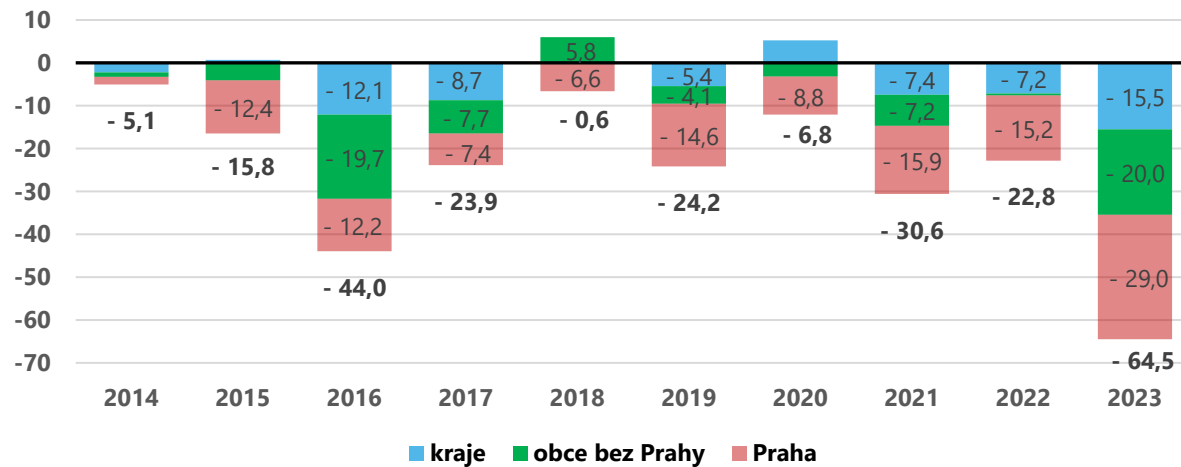
Zdroj: IISSP, výpočty MF

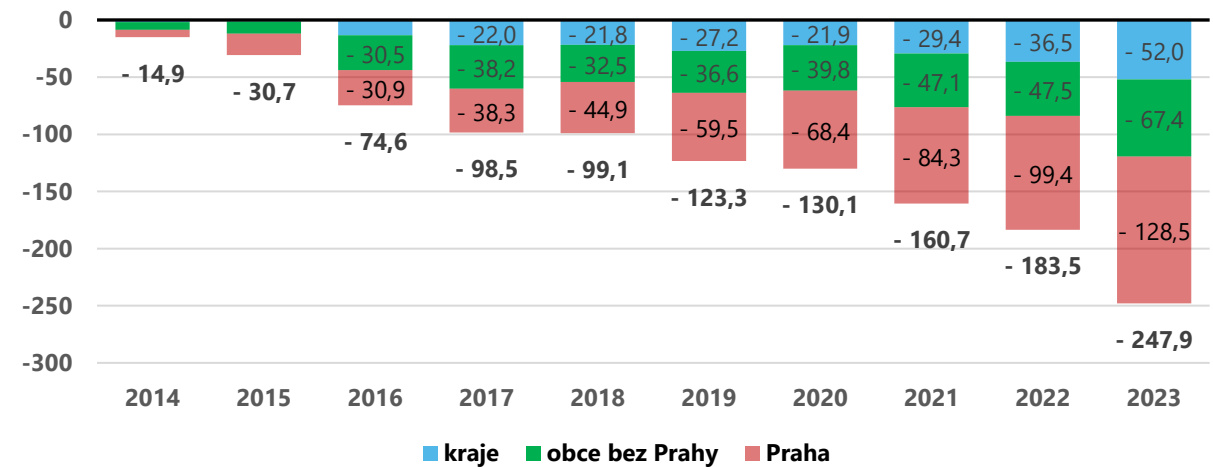
Obce ani kraje nejsou dlouhodobě schopné naplno využívat investiční potenciál

- během 10 let obce a kraje **nevyužily téměř 250 mld. Kč**; z toho Praha téměř 130 mld. Kč
- **trend** nevyužívání prostředků **se zhoršuje**
- tento stav trvá od velké novely RUD v r. 2013

Využití investičního potenciálu (meziročně; mld. Kč)

Využití investičního potenciálu (kumulativně; mld. Kč)

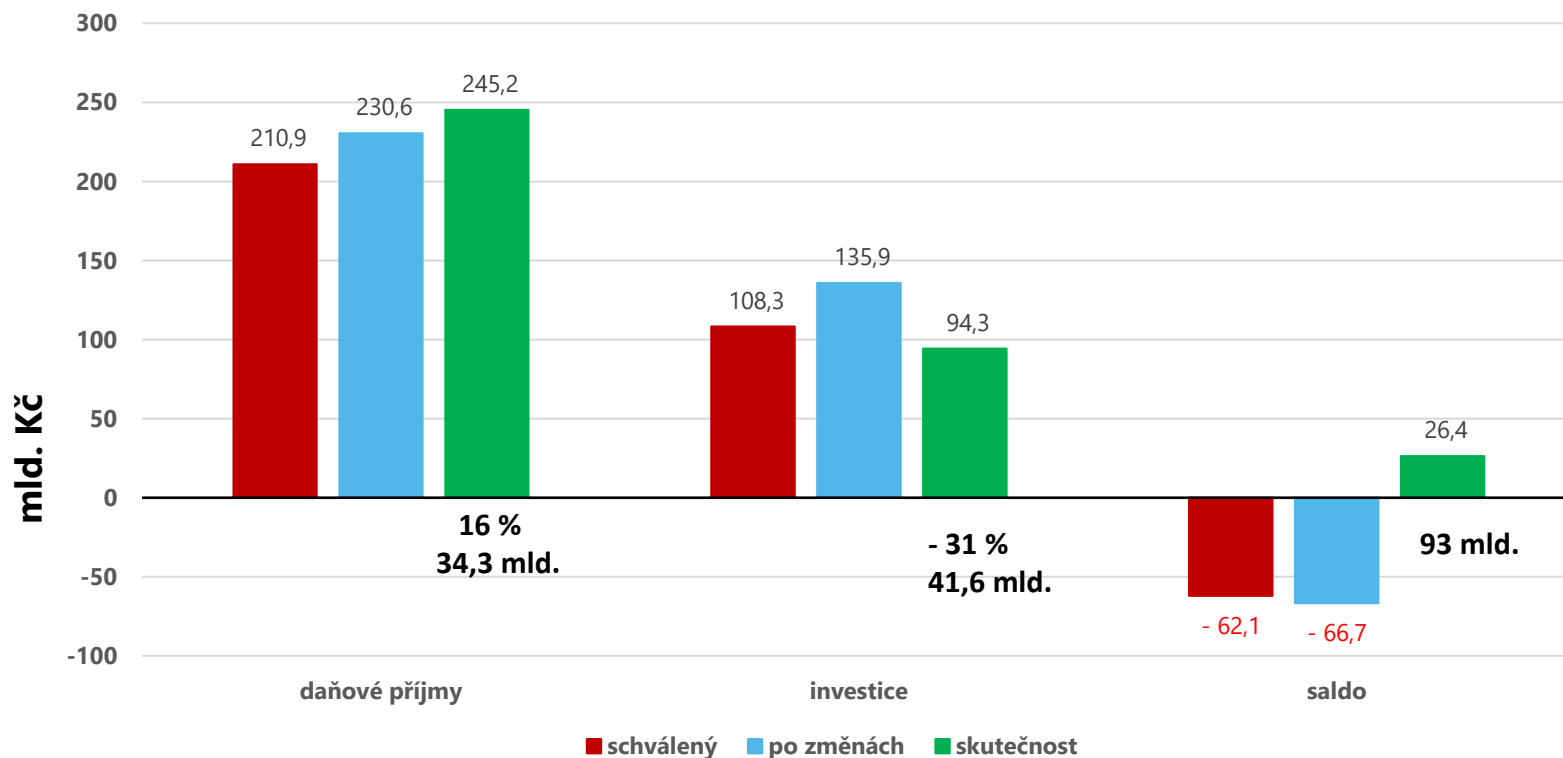

Zdroj: IISSP, výpočty MF (investice bez dotací - provozní saldo)

Obce pravidelně rozpočtují deficity a vykazují přebytky

rok 2023; obce bez Prahy

- **rozdíl** mezi plánovaným výsledkem hospodaření a skutečností dosáhl **88,5 mld. Kč**; u rozpočtu po změnách dokonce **93 mld. Kč**

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Návrh změny financování v regionálním školství

*(nepedagogická práce a ostatní
neinvestiční výdaje)*

Zdůvodnění a cíle návrhu

- platný systém trpí přílišnou centralizací, resp. **nedostatkem samostatnosti v rozhodování zřizovatele**
- systém financování *nepedagogické práce* je dlouhodobě **neefektivní; odpovědnost za formu, podobu, tím i za výdaje na obslužné činnosti by měla náležet zřizovateli**
- **stát nemá žádnou kontrolu** nad skutečnou nákladností nepedagogické práce, o té rozhodují zřizovatelé
- cílem návrhu je posílení **samostatnosti obcí a krajů v rozhodování o zajištění provozních aktivit** (IT technik, stravování, úklid, apod.) **u jimi zřízených školských organizací prostřednictvím přesunu zdrojů do RUD**

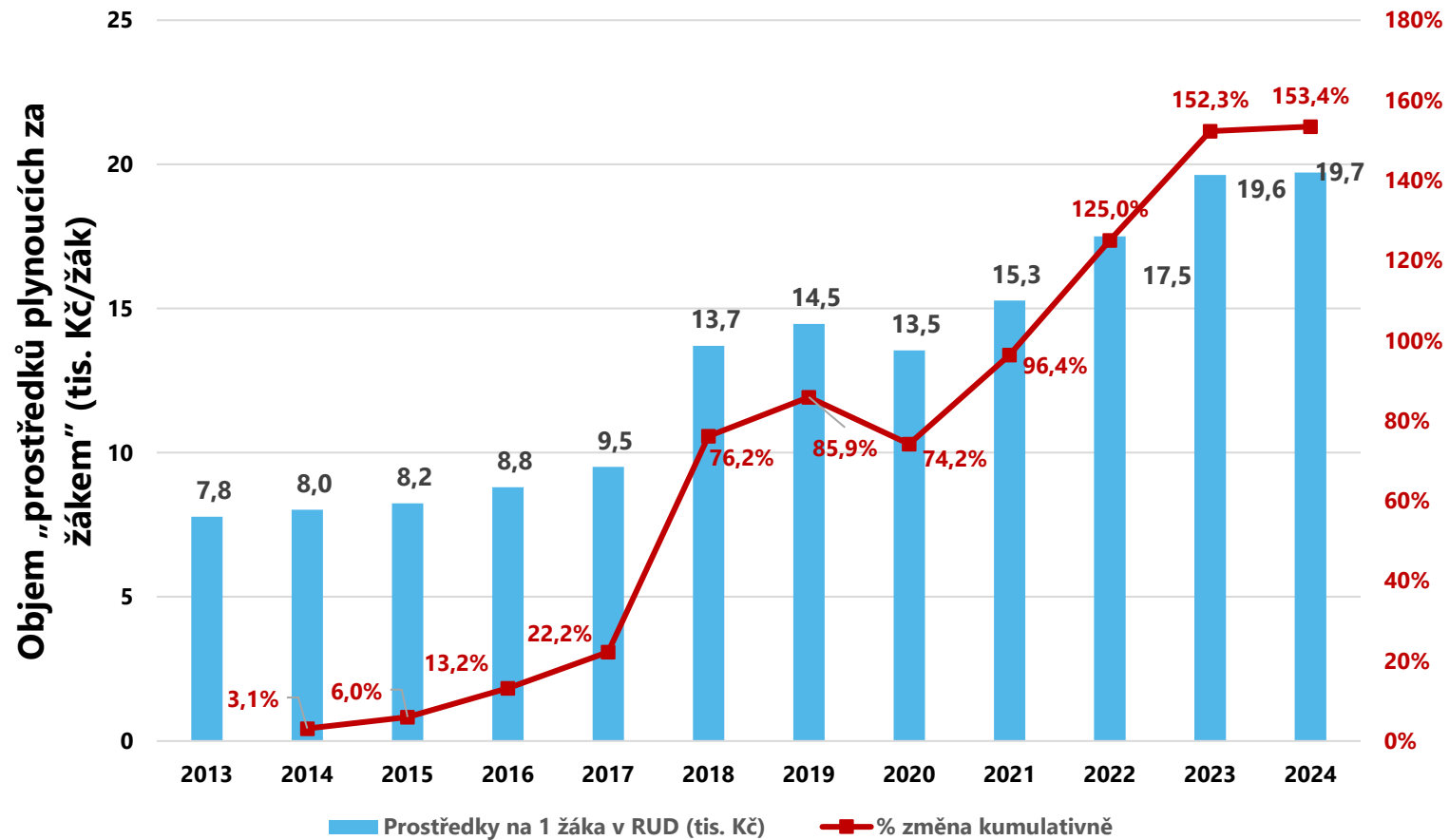

Zdůvodnění a cíle návrhu

- prostředky v RUD budou **automaticky „valorizovány“** tak, jak bude meziročně stoupat inkaso sdílených daní
- návrh je **v souladu s principem fiskální decentralizace**, protože svěřuje rozhodování obcím a krajům, a zároveň jim k tomu poskytuje finanční prostředky
- návrh je **v souladu s doporučeními OECD**, které směřují k omezování poskytování účelových dotací obcím a krajů ve prospěch neúčelových daňových příjmů

Prostředky připadající na stávající kritérium počtu dětí žáků v RUD obcí prudce vzrostly

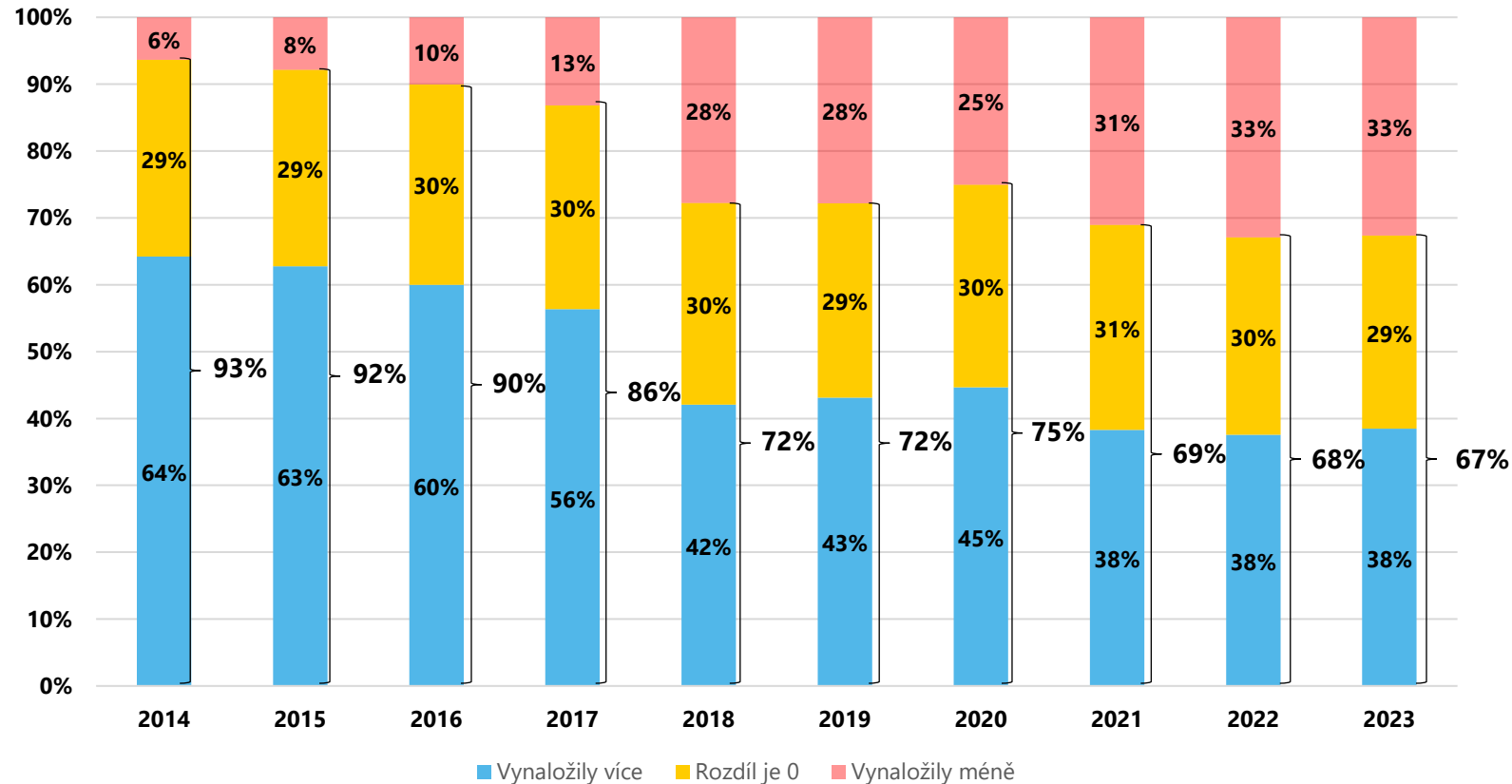

- v novém systému bude v průměru cca **35 tis. Kč** na jednoho "přečteného" žáka (tj. o 78 % víc než doposud)

• **Zdroj:** IISSP, výpočty MF

Rozdíl celkových příjmů na žáky přijatých v rámci stávajícího RUD a provozních výdajů vynaložených na MŠ a ZŠ

Zdroj: IISSP, výpočty MF

- **využívání stávajícího kritéria „žáci“ v RUD** obcemi poměrově **v čase klesá**
- **1/3 obcí** využívá část těchto prostředků **na jiné priority** nebo ponechává prostředky **na účtech**

Rozsah a účinnost převodů do RUD

✓ Přesun zdrojů ze státu ve dvou krocích:

k 1. 9. 2025

OBJEM	POPIS
30 mld. Kč	výchozí objem NPP pro rok 2025
1,5 mld. Kč	výchozí objem ONIV pro rok 2025
31,5 mld. Kč	výchozí objem celkem NPP+ONIV
10,5 mld. Kč 0,5 mld. Kč	třetina pro období 9 – 12 / 2025 bonus navíc
<u>11,0 mld. Kč</u>	CELKEM

k 1. 1. 2026

OBJEM	POPIS
31,5 mld. Kč	výchozí objem celkem
0,9 mld. Kč	meziroční navýšení (3 %)
<u>32,4 mld. Kč</u>	CELKEM

Přerozdělovací kritéria a jejich váha

VÁHA DÍLČÍCH KRITÉRIÍ	kritérium	Od 1. 1. 2025 PLATNÉ	Od 1. 9. 2025 (1. krok)	Od 1. 1. 2026 (2. krok)
OBCE	Počet obyvatel obce	10,00 %	9,38 %	9,32 %
	Rozloha obce	3,00 %	2,81 %	2,80 %
	Děti, žáci, studenti	9,00 %	14,66 %	15,15 %
	Postupné přechody	78,00 %	73,15 %	72,73 %
Váhy v RUD obcí celkem		100,00 %	100,00 %	100,00 %
KRAJE	Daňové příjmy dle Přílohy č. 1 k zákonu o RUD	100,00 %	92,84 %	92,22 %
	Financování NPP a ONIV	0,00 %	7,16 %	7,78 %
Váhy v RUD krajů celkem		100,00 %	100,00 %	100,00 %

Obcí, které nezřizují školy a školská zařízení se změna nedotkne

✓ Ačkoliv se mění váhy „ostatních“ kritérií, v absolutním vyjádření se jejich objemy **nemění**

Obce - rok 2025				
Kritérium	Stávající legislativa		Návrh	
	Váha	Objem	Váha	Objem
Výměra území	3,00%	3,4	2,81%	3,4
Počet obyvatel - prostý	10,00%	11,4	9,38%	11,4
Počet dětí a žáků	9,00%	10,3	14,66%	17,9
Počet obyvatel - přepočteno	78,00%	88,9	73,15%	88,9
Celkem	100,00%	114,0	100,00%	121,6
Nárůst objemu SD (mld. Kč)			7,6	

Obce - rok 2026				
Kritérium	Stávající legislativa		Návrh	
	Váha	Objem	Váha	Objem
Výměra území	3,00%	9,2	2,80%	9,2
Počet obyvatel - prostý	10,00%	30,8	9,32%	30,8
Počet dětí a žáků	9,00%	27,7	15,15%	50,0
Počet obyvatel - přepočteno	78,00%	240,2	72,73%	240,2
Celkem	100,00%	308,0	100,00%	330,3
Nárůst objemu SD (mld. Kč)			22,3	

Kraje - rok 2025				
Kritérium	Stávající legislativa		Návrh	
	Váha	Objem	Váha	Objem
Příloha č. 1	100,00%	44,6	92,84%	44,6
Počet dětí a žáků	0,00%	-	7,16%	3,4
Celkem	100,00%	44,6	100,00%	48,0
Nárůst objemu SD (mld. Kč)			3,4	

Kraje - rok 2026				
Kritérium	Stávající legislativa		Návrh	
	Váha	Objem	Váha	Objem
Příloha č. 1	100,00%	120,5	92,22%	120,5
Počet dětí a žáků	0,00%	-	7,78%	10,2
Celkem	100,00%	120,5	100,00%	130,7
Nárůst objemu SD (mld. Kč)			10,2	

Celkový nárůst v roce 2025 (obce+kraje; mld. Kč) 11,0

Celkový nárůst v roce 2026 (obce+kraje; mld. Kč) 32,5

Školské kritérium a jeho principy

- **širší okruh zohledněných výkonů** – v novém pojetí jsou zahrnuty **děti MŠ, žáci ZŠ a SŠ, studenti VOŠ**, ale částečně i počty **dětí v ZUŠ, dětských domovech a internátech, střediscích volného času**

(pozn.: v současné právní úpravě jsou pouze děti MŠ a žáci ZŠ, plnící povinnou školní docházku – pouze u obcí)

- přepočet výkonů na základě **přepočtových školských koeficientů** zohledňujících finanční náročnost **prostřednictvím nařízení vlády**
- **DSO** již nebudou financovány formou dotace ze státního rozpočtu, jejich děti a žáci se budou započítávat obci, v níž má svazková škola sídlo
  - stanovy DSO určí způsob financování svazkové školy

Přepočtové školské koeficienty (návrh)

- koeficienty stanoví MŠMT pro vymezený okruh výkonů podle **finanční náročnosti** jednotlivých typů vzdělávání a výchovy
- základem je přiřazení **koeficientu 1,0 pro žáka běžné třídy ZŠ**, doplněné o další výkony a jim přiřazené koeficienty
- návrh systému přepočtových školských koeficientů zahrnuje **zvýhodnění pro svazkové školy**
- na přechodnou dobu (do konce roku 2026) se navrhuje **zvýhodnění obcí s nízkým počtem dětí a žáků (do 500 žáků; přičte se 10 žáků)**

Předběžný návrh přepočítacích školských koeficientů pro nařízení vlády

poř. č.	písm.	druh výkonu	koeficient
1	a)	Mateřská škola - děti - běžná třída	1,2
2	b)	Mateřská škola - děti - speciální třída	2,0
3	c)	Základní škola - děti - přípravná třída	1,0
4	d)	Základní škola - děti - přípravný stupeň	2,0
5	e)	Základní škola - žáci - běžná třída	1,0
6	f)	Svazkové školy - běžná třída	1,2
7	g)	Základní škola - žáci - speciální třída	2,0
8	h)	Střední škola - žáci - denní forma vzdělávání - běžná třída	1,0
9	i)	Střední škola - žáci - denní forma vzdělávání - speciální třída	2,0
10	j)	Konzervatoř - žáci - denní forma vzdělávání	1,0
11	k)	Vyšší odborná škola - studenti - denní forma vzdělávání	1,0
12	l)	Základní umělecká škola - žáci celkem	0,1
13	m)	Dětský domov - děti celkem	9,0
14	n)	Domov mládeže - děti, žáci, studenti celkem	1,0
15	o)	Internát - děti, žáci, studenti celkem	2,0
16	p)	Středisko volného času - děti, žáci, studenti celkem	0,1
17	přechodně	Obce - děti, žáci, studenti - celkem < 500	+ 10

Předpokládaný harmonogram legislativního procesu

- **17. 1. 2025** – předložení PN k novele školského zákona obsahující změnu školského zákona a zákona o RUD
- **březen 2025** – MPŘ k návrhu nařízení vlády MŠMT
- **únor – duben 2025** – legislativní proces novely školského zákona včetně související novely zákona o RUD
- **duben/květen 2025** – **platnost** novely školského zákona a zákona o RUD
- **květen/červen 2025** – vstoupí v platnost **nařízení** vlády
- **konec července 2025** – vstoupí platnost **vyhlášky** k zákonu o RUD
- **1. 9. 2025** – nabytí **účinnosti** novely včetně nařízení vlády a prováděcích vyhlášek k zákonu o RUD

Doporučení pro rozpočet po schválení novely RUD

ZÁŘÍ

- MŠMT vyplatí prostředky na NPP **v září za měsíc srpen**
- **obce** v září zároveň **obdrží navýšené prostředky** v RUD
  - odhad výše prostředků na obec v kalkulačce MŠMT
<https://statis.msmt.gov.cz/nepedagogove/>
- provedení **rozpočtového opatření** – souvztažné navýšení výdajů a příjmů (§ 16 odst. 3 písm. b)
  - navýšení příspěvku na provoz dle dohody se školami a školskými zařízeními
  - **není povinné stanovit** objem prostředků na platy NPP **jako závazný ukazatel rozpočtu**
- zřizovatel **může stanovit při rozpisu rozpočtovaného příspěvku** objem prostředků na platy NPP jako **závazný ukazatel**

ŘÍJEN

- **první platy** NPP budou hrazeny z rozpočtů obcí **až v říjnu za měsíc září**

Děkuji za pozornost

Miroslav MATEJ

Odbor Financování územních rozpočtů

monitor.statnipokladna.cz

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/metodicka-podpora>

Ministerstvo financí
České republiky

